

МЕТОДОЛОГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ РЕАЛІЗАЦІЇ КРЕДИТНИХ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ БАНКУ

Організована злочинність активно і наполегливо намагається проникнути до найбільш прибуткових сфер діяльності комерційних структур. Тому проникнення до комерційних банків є особливо бажаною метою злочинних угруповань, адже підпорядкування їх може дати злочинцям великі можливості для здійснення значних махінацій, відмивання “брудних грошей”, переведення їх за кордон та інших дій, які б приносили їм величезні доходи.

Умови конкурентної боротьби роблять нерівномірним розвиток підприємницької діяльності, у тому числі й у банківській сфері. Це, у свою чергу, створює необхідність постійного пошуку шляхів удосконалення виробництва і технологій та зберігання їх у таємниці. Разом з тим, пошук ринків, боротьба за клієнтів і нейтралізація конкурентів вимагають усебічної інформації.

В умовах становлення ринкових відносин шахрайство у банківській сфері є досить поширеним явищем, тому що звичайні форми бізнесу застосовуються у межах діючого законодавства. Іноді неможливо визначитися, що здійснюється: нова форма бізнесу, афера чи невмисно допущена помилка.

Тому небезпека шахрайських дій була та є актуальною проблемою для банківської сфери.

Однією із головних задач підрозділів банківської безпеки є захист економічних інтересів банку від протиправних посягань шляхом збору, узагальнення та підготовки інформації його керівництву для прийняття рішення з метою мінімізації банківських ризиків. Зокрема, це реалізація заходів з метою запобігання можливим збиткам та забезпечення прибутковості при реалізації кредитних та інвестиційних проектів банку, створення умов для повернення заборгованості.

При цьому основні ризики пов'язані з негативною діловою репутацією потенційних кредитопозичальників, їх зв'язками з організованими злочинними угрупованнями.

За таких умов ефективна діяльність банку, безпека реалізації кредитних та інвестиційних проектів банку може бути реалізована шляхом вжиття як пасивних заходів безпеки, пов'язаних із різними видами захисту, так і активних дій сил безпеки, насамперед спрямованих на створення сприятливого інформаційного простору для роботи банку. Поєднання таких заходів у практичній діяльності банку потребує створення спеціального підрозділу, метою діяльності якого було б створення умов для ефективної діяльності банку, реалізації всіх його операцій та угод, виключення можливості завдання йому збитків або упущення вигоди.

Мета діяльності підрозділу безпеки банку досягається шляхом виконання таких основних завдань:

- захист законних інтересів банку та його співробітників;
- профілактика та попередження правопорушень і злочинних посягань на власність і персонал банку;
- своєчасне виявлення реальних і потенційних загроз банку, вжиття заходів щодо їх нейтралізації;
- виявлення внутрішніх і зовнішніх причин і умов, які можуть сприяти заподіянню банку, його працівникам, клієнтам і акціонерам матеріальної, моральної та іншої шкоди, перешкоджати їх нормальній діяльності;
- оперативне реагування елементів структури банку на загрози, що виникають, та негативні тенденції розвитку зовнішньої і внутрішньої обстановки;
- виявлення та формування причин і умов, сприятливих для реалізації банком своїх основних інтересів;
- виховання та навчання персоналу банку з питань безпеки;
- послаблення шкідливих наслідків від акцій конкурентів або злочинців з підриву безпеки банку;
- збереження й ефективне використання фінансових, матеріальних та інформаційних ресурсів банку.

Різноплановість виконуваних заходів безпеки створює додаткову загрозу ефективності діяльності банку – управління підрозділом безпеки стає надто складним для його керівника, тому що неможливо постійно контролювати ефективність діяльності великої кількості співробітників безпеки і вчасно впливати на ситуацію.

Тому для керівника підрозділу безпеки банку, як і іншого великого підрозділу з різноплановими завданнями будь-якого суб'єкта господарської діяльності, стає актуальним створення спеціальної системи контролю результатів діяльності підпорядкованих структур. Така система має щоденно здійснювати збирання інформації від усіх підрозділів за всіма показниками їх діяльності, належним чином її обробляти і надавати керівнику у вигляді одного синтетичного показника, за значенням якого можна було б щоденно здійснювати оцінку досягнень підрозділів.

Ця проблема може бути реалізована за допомогою таксономічних методів багатовимірного порівняльного аналізу, для чого розробляється методика оцінки рівня службової діяльності співробітників і відділів безпеки регіональних філій банку.

Основні завдання, які можуть вирішуватись за допомогою методики:

- підбиття підсумків службової діяльності співробітників і відділів безпеки регіональних департаментів банку;
- визначення проблемних підрозділів шляхом порівняння їх результатів діяльності;
- своєчасне реагування на виявлені недоліки в роботі;
- оцінка розподілу службового часу співробітників між виконуваними завданнями тощо.

Богушов, В.О. Методологія забезпечення безпеки реалізації кредитних та інвестиційних проектів банку [Текст] / В.О. Богушов // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : збірник тез доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції (25-26 травня 2006 р.). – Суми : УАБС НБУ, 2006. – 110 с.